

“`html

Lektionsplanering

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Historia 1a2

Tema: Nationalism och imperialism

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Olika historiska frågeställningar och förklaringar kring långsiktiga historiska förändringsprocesser i ett kronologiskt perspektiv som speglar både kontinuitet och förändring, till exempel befolkningsutveckling, statsbildning, jordbrukets utveckling och olika syn på människors värde, på makt och på könsmonster. Industrialisering och demokratisering under 1800- och 1900-talen i Sverige och globalt samt viktiga globala förändringsprocesser och händelser, till exempel migration, fredssträvanden, resursfördelning och ökat välstånd, internationellt samarbete, mänskliga rättigheter, jämställdhet, men också kolonialism, diktaturer, folkmord och konflikter.

Betygskriterium (E)

Eleven kan översiktligt redogöra för förändringsprocesser, händelser och personer under olika tidsperioder samt för olika tolkningar av dem. Dessutom kan eleven översiktligt redogöra för förloppen av förändringsprocesserna och händelserna samt deras orsaker och konsekvenser. Eleven ger exempel på några enskilda personer och förklarar översiktligt deras betydelse för olika skeenden.

[Gy11, Historia 1a2]

Lärarledda instruktioner

1. Introduktion till nationalism och imperialism (10 min)

- Diskutera vad nationalism innebär och dess historiska bakgrund.
- Ge exempel på nationalistiska rörelser i Europa.
- Presentera kopplingen mellan nationalism och imperialism.
- Fråga eleverna om exempel på historiska händelser kopplade till nationalism.

2. Källanalys (15 min)

- Presentera olika typer av källor som belyser imperialismens effekter.

- Dela in klassen i grupper för att analysera källmaterial.
- Fråga eleverna om hur olika källor kan ge skilda perspektiv.
- Sammanfatta gruppernas insikter i helklassdiskussion.

3. Diskussion kring konsekvenser (15 min)

- Led en diskussion om de sociala och ekonomiska konsekvenserna av imperialismen.
- Fråga hur dessa konsekvenser påverkar dagens samhällen.
- Uppmuntra eleverna att ge egna exempel på liknande situationer idag.
- Sammanfatta diskussionen med en reflektion över vad de lärt sig.

4. Sammanfattning och reflektion (10 min)

- Ge eleverna tid att reflektera över lektionen.
- Be dem skriva ner en sak de lärt sig och en fråga de fortfarande har.
- Fördela ut frågorna och diskutera bland eleverna.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Nationalismens framväxt:** Diskussion kring nationalism som rörelse och dess kulturella och politiska betydelse.
- **Imperialism och koloniseringen:** Hur Europas länder expanderade och hur detta påverkade resten av världen.
- **Konsekvenser av imperialism:** Vilka långsiktiga effekter imperialismen haft på de koloniserade länderna.
- **Källkritisk analys:** Reflektion kring hur olika perspektiv skapar olika tolkningar historiskt.
- **Aktuella exempel:** Hur nationalism och imperialism fortfarande påverkar globala konflikter idag.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Nationalism	En ideologi och rörelse som syftar till att främja intressen av en nation.	Från franska "nationalisme", som har sitt ursprung i latin "natio".
Imperialism	Utvidgandet av en nations makt och inflytande genom kolonisering och dominans.	Från latin "imperium", vilket betyder makt eller herravälde.

Kolonialism Praktiken att etablera kontroll över ett område eller ett folk, ofta genom bosättning. Från latin "colonia", som betyder nykolonisering eller bosättning.

Diskussionsfrågor

- A. Hur har nationalism formulerats i olika tidsepoker och hur skiljer sig dessa från dagens nationalism?
- B. Vilka fina exempel finns på motstånd mot imperialism, och vad kan vi lära oss av dessa?
- C. Kan man se paralleller mellan nationalism och andra rörelser i dagens samhälle? Hur ser dessa ut?

Aktivitet

Eleverna delas in i grupper och får i uppdrag att skapa en tidslinje över nationalismens och imperialismens centrala händelser från cirka 1800 till dagens datum. De ska inkludera viktiga personer, händelser och dokument som har haft inflytande på dessa rörelser. Efter att grupperna skapat sina tidslinjer, kommer de att presentera och diskutera dem i klassrummet.

Exit-ticket

Frågor	Svar
1. Vad är nationalism?	En ideologi som strävar efter nationens intressen.
2. Nämn en konsekvens av imperialismen.	Utplåningen av många urfolk och kulturer.
3. Vilka länder var mest aktiva i kolonialismen?	Storbritannien, Frankrike, och Spanien.
4. Hur har nationalism påverkat dagens konflikter?	Det leder till ökad rivalitet mellan stater och folk.
5. Vad innebär källkritik?	Att utvärdera källors trovärdighet och relevans.
6. Ge exempel på en känd nationalistisk rörelse.	Den indiska självständighetsrörelsen.
7. Vilket år startade första världskriget?	1914.
8. Vad var en konsekvens av första världskriget?	Flera imperier föll, inklusive det ottomanska riket.

Hemuppgift

Eleverna ska skriva en uppsats där de jämför nationalismens utveckling i två olika länder under 1900-talet. Uppsatsen ska vara mellan 2-3 A4-sidor och inkludera källor som stödjer argumenten. De ska reflektera över hur

nationalism har påverkat dessa länders politik och samhälle.

Citat

“Nationalism är en känsla av samhörighet av ett folk.” – Karl Mannheim, 1930. Citatet belyser hur nationalism skapar kollektiva identiteter och hur det kan förena ett folk bakom gemensamma mål och värderingar.

“`

Tags: [Gymnasiet](#), [Lektion](#)